

Kültürün zellikleri, Kültürel Süreçler

Dr. B. Nilüfer Ulu

Kültürün zellikleri

- **1. ğrenilir**
- Sosyal antropologlar kültürü bir sosyal miras olarak görürler.
- Bozkurt Güvenç, “kültür içgüdüsel ya da kalıtımsal değil, her bireyin doğduktan sonraki yaşantısı içinde kazandığı alışkanlıklardır” der. Yani kültür, içgüdüsel değildir, doğuştan gelmez, biyolojik aktarımı yoktur, alışkanlıklardan oluşur; insan içine doğduğu kültür aracılığıyla ve içine doğduğu kültüre göre yaratır, anımsar ve fikirlerini irdeler.
- **2. Koşullandırır**
Kültürel koşullanma doğumla başladığı için birey bunu genellikle fark etmez. Bilinçli ve bilinçsiz öğrenmeyle ve diğer insanlarla etkileşim süreci içinde **kültürleme** yoluyla geleneğini hemen içselleştirir. Bazen doğrudan bazen de dolaylı öğretilir.
- Biyolojik drtlerimizi alıp onları belli biçimlerde ifade etmeyi ğretir.

- **3. Aktarılır**

- Tüm insanlar kuşaktan kuşağa aktarılan belli kültürel kurallar içinde büyürler. İçine doğduğumuz, içinde yaşadığımız kültürü gözleyerek, dinleyerek, konuşarak ve diğer insanlarla etkileşim içine girerek öğreniriz. Sonraki nesillere aktarılma ile bir yandan sağladığı ortak deneyimlerle insanları bir arada tutar, öte yandan kültürün sürekliliğini sağlamış olur.

- **4. Süreklidir**

- İnsanın yaptığı ve yarattığı her şey olan kültür kuşaktan kuşağa aktarılır ve birbiri üzerine yığılan bir yapıya sahiptir.
- Kültürün sürekliliğini gelenek ve görenekler sağlar. Aktarımını kurallar aracılığıyla koruyarak sürekli hale getirmiş olur.

- **5. Örüntülüdür**

- Kültürel sistemin öğeleri birbiriyle ilişkilidir. Bütünleşmiş örüntülü bir yapı içinde biri değişirse diğeri de değişir.

- **6. Bütünleşme Süreci İçindedir**

- Kültürler kendi bireylerini belli kişilik özelliklerini paylaşacak şekilde eğitirler. Bir kültürün farklı unsurları anahtar simgelerle bütünleştirilebilir. Belli bir özellikte bir merkezi ya da çekirdek değerler takımı her kültürü bütünleştirir ve diğer kültürlerden ayırt edilmesini sağlar.

- **7. Değişir**

- Kültür değişir, değişim uyum yoluyla gerçekleşir.

Kültürel Süreçler

- **1. Kültürleme**

- Doğumdan ölüme kadar bireyin toplumun istek ve beklentilerine uyacak şekilde etkilenmesi ve değiştirilmesi. (Bu sürecin sonunda topluma aitlik hissine sahip olunur)

- **2. Kültürel Yayılma**

- Belli bir toplumda maddi ve manevi kültürel öğelerin dıştan içe ya da içten dışa yayılması

- **3. KltrleŖme**

- Kültürel yayılma süreciyle gelen maddi ve manevi öğelerle, baŖka kültürden birey ve grupların belli bir kültürel etkileŖime girmesi ve karŖılıklı etkileŖim yoluyla her ikisinin de deęiŖmesi
- Yani temas halindeki kültürlerin birbirlerinden fikir ve uygulamaları dnç aldığı, böylece varolan fikir ve uygulamaların deęiŖtięi ve yenilendiği bir süreçtir.

- **4. Kültürlenme**

- Belli bir toplumun alt kültürlerinden ya da farklı toplumlardan kopup gelen birey ve grupların buluŖması ve bir etkileŖim süresi sonunda asıl kültür ve alt kültürlerde bulunmayan yeni bir birleŖime varılması.

- **5. Kültür Őoku**
 - Bir kültürden baŐka bir kültüre giden bireylerin yeni kültüre uyum yapmakta karŐılaŐtıkları güçlükler, sıkıntı ve bunalımlar, gösterdikleri tepkiler.
- **6. Zorla-Kültürleme**
 - Bir kültüre ait birey ve grupların baŐka bir kültür tarafından zorla değiştirilmesi
- **7. Kültürel zmleme**
 - Bir kültürel sistemin baŐka bir kültürel sistemi giderek kendine benzetmesi, kültürel egemenliği altına alması
- **8. Kültürel DeęiŐme**
 - Yukarıdaki bütün süreçlerin ve öteki kültürel etkenlerin bir bileŐkesi olarak toplumun bütünlüğüyle ve bazı kurumlarıyla deęiŐmesi ya da deęiŐiklięe uğraması.